Európska komisia

LESBY
GEJOVIA
BISEXUÁLI
TRANS ĽUDIA
INTERSEX ĽUDIA
HETEROSEXUÁLI

KAŽDÝ INÝ VŠETCI ROVNÍ

#EU4LGBTI

ROVNOSŤ JE ZÁKLADNÁ HODNOTA EÚ

Všetci máme právo na rovnaké zaobchádzanie bez ohľadu na našu sexuálnu orientáciu, rodovú identitu alebo sexuálne charakteristiky. Európska únia (EÚ) už niekoľko rokov propaguje rovnosť lesieb, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb (LGBTI), no napriek tomu, že sa v tejto oblasti dosahuje pokrok, stále sa okolo nás vyskytuje diskriminácia. Títo ľudia sa nemusia na verejných miestach cítiť bezpečne; nemusia mať na pracovisku príležitosti, ktoré sú pre ostatných samozrejmé; v škole môžu mať pocit, že musia skrývať svoje ja. Môžu čeliť diskriminácii pri prístupe k zdravotnej starostlivosti, pri zabezpečovaní právneho uznania rodu v úradných dokumentoch alebo jednoducho v bežnom živote.

Diskriminácia osôb LGBTI je v rozpore so základnými hodnotami EÚ a pokiaľ bude problémom, EÚ sa neprestane usilovať o jeho vyriešenie.

POZNAJTE SVOJE PRÁVA

Na úrovni EÚ je diskriminácia na základe sexuálnej orientácie v práci nezákonná od roku 2000, a to podľa smernice o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní. Smernicou sa zabezpečuje, že máte právnu ochranu, napríklad ak si myslíte, že sa s vami zaobchádza nespravodlivo na základe vašej sexuálnej orientácie, keď sa uchádzate o pracovné miesto alebo o povýšenie. Smernicou sa vám tiež zabezpečuje ochrana pred šikanovaním alebo obťažovaním na pracovisku.

V súlade s právom EÚ zriadili členské štáty vnútroštátne orgány pre rovnosť a v mnohých krajinách tieto orgány riešia aj diskrimináciu na základe sexuálnej orientácie a rodovej identity. Tieto organizácie, ako aj MVO a odborové zväzy vám môžu pomôcť, ak sa cítite diskriminovaní v práci alebo pri uchádzaní sa o pracovné miesto.

Európska komisia takisto navrhla rozšíriť túto ochranu na sociálne zabezpečenie, zdravotnú starostlivosť a prístup k tovarom a službám, ako je bývanie. Tento návrh ešte musí prijať Rada Európskej únie a Európsky parlament. Niektoré členské štáty už prijali takéto právne predpisy na vnútroštátnej úrovni.

ČO ROBÍ EÚ PRE PRESADZOVANIE ROVNOSTI LGBTI OSÔB?

Na boj proti diskriminácii, ktorej čelia osoby LGBTI, Európska komisia vypracovala **Zoznam opatrení na presadzovanie rovnosti LGBTI osôb**. Konkrétne príklady:

Podpora občianskej spoločnosti

Hlavnou hnacou silou zmeny sú MVO. Práve preto Európska komisia podporuje organizácie občianskej spoločnosti osôb LGBTI prostredníctvom programu Práva, rovnosť a občianstvo a programu Erasmus+. Prostredníctvom týchto finančných prostriedkov sa napríklad podporujú: pochody v pobaltských štátoch a v Českej republike, kampane proti šikanovaniu na gréckych školách alebo online nástroje na predchádzanie nenávistným prejavom v Taliansku.

Mimo EÚ je homosexualita kriminalizovaná vo vyše 70 krajinách a v ôsmich z nich môže viesť k trestu smrti. Obhajcovia ľudských práv osôb LGBTI sa podporujú prostredníctvom európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva.

Nenávistné prejavy a trestné činy z nenávisti

Homofóbne a transfóbne nenávistné prejavy a trestné činy z nenávisti sú útokom na dôstojnosť človeka. Obeť si ich vplyvom nemôže uplatňovať svoje základné práva. Komisia podporuje diskusiu medzi členskými štátmi, zabezpečuje výmenu osvedčených postupov a vypracúva neformálne usmernenia o tom, ako lepšie prechádzať nenávistným prejavom a trestným činom z nenávisti a bojovať proti nim.

Riadenie rozmanitosti

Ľudia trávia veľa času v práci, v ktorej by sa nemali cítiť zraniteľní len preto, že sú sami sebou. Komisia podnecuje podniky, aby vytvárali pracovné miesta, ktorými sa začleňujú osoby LGBTI, a to prostredníctvom platformy EÚ pre charty rozmanitosti. V súčasnosti sa 27 % spoločností, ktoré podpísali chartu rozmanitosti, zameriava na sexuálnu orientáciu aj prostredníctvom svojich iniciatív v oblasti rozmanitosti. Európska komisia sa snaží o zvýšenie počtu týchto spoločností.

Zvyšovanie povedomia

Veľmi často ani netušíme, akým výzvam čelia osoby LGBTI. V záujme vytvorenia priestoru na vyjadrenie názorov Komisia zhotovuje videosvedectvá osôb LGBTI a usporadúva diskusie v členských štátoch. Vo videách a v diskusiách sa skúma, akej diskriminácii čelia osoby LGBTI a čo možno vykonať, aby sa ich situácia zlepšila.

Komisia takisto preukázala verejnú podporu, keď v medzinárodný deň boja proti homofóbii (17. mája) osvetlila svoje sídlo, budovu Berlaymont v Bruseli, farbami dúhovej vlajky a zúčastnila na podujatí EuroPride.

SPOLOČENSKÉ PRIJATIE A DISKRIMINÁCIA: POROVNANIE SLOVENSKA S PRIEMEROM EÚ

Toto je počet **osôb LGBTI**, ktoré za rok **zažili diskrimináciu alebo obťažovanie**.

Z priemeru EÚ vyplýva, že len polovica obyvateľov nemá problém s myšlienkou, **aby bola osoba LGBTI v najvyššej volenej politickej funkcii**.

Len polovica Európanov nemá problém s tým, **aby si páry gejov na verejnosti prejavovali náklonnosť** (napr. bozkávanie alebo držanie sa za ruky).

Diskriminácia je síce rozšírená, ale veľká väčšina Európanov je **za rovnaké práva** pre lesby, gejov, bisexuálne, transrodové a intersexuálne osoby (LGBTI).

*Zdroje: **Osobitný prieskum Eurobarometra 437 – Diskriminácia v EÚ v roku 2015** a **prieskum EÚ týkajúci sa osôb LGBT, FRA, 2013***

ĎALŠIE INFORMÁCIE: ec.europa.eu/lgbti #EU4LGBTI

https://twitter.com/EU_Justice https://www.facebook.com/EUJustice https://www.youtube.com/user/EUJustice